

Geachte heer Rutte | Reactie LOC op coalitieakkoord

Geplaatst op 22 december 2021

Afgelopen week is het coalitieakkoord '[Omzien naar elkaar, vooruit kijken naar de toekomst](#)' uitgebracht. Met een brief aan de heer Rutte reageert LOC Waardevolle zorg op dit akkoord. In dit bericht lees je een ingekorte versie, de hele brief kun je [hier downloaden](#).

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betreft: reactie coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'

Utrecht, 22 december 2021

Geachte heer Rutte,

Afgelopen week is het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruit kijken naar de toekomst' uitgebracht. In deze brief wil LOC Waardevolle zorg reageren op dit akkoord en u een aantal punten meegeven ter overweging.

Visie op onze samenleving

LOC ondersteunt al tientallen jaren cliëntenraden in zorg en welzijn. Via bij LOC aangesloten cliëntenraden - maar ook via mensen die zorg nodig hebben, naasten, zorgverleners en managers - komen verhalen binnen hoe het in de zorg gaat. Rode draad in de verhalen is het gevoel dat de zorg steeds verder verzakelijkt en daardoor ontzield is geraakt. Systemen, wetten, protocollen en metingen zijn leidend geworden. De menselijke maat is verloren gegaan. En daarmee ook de mogelijkheden om aan te sluiten bij wat voor mensen van waarde is, zodat zij hun leven kunnen leiden op een manier die bij hen past.

Veel betrokkenen in de zorg verlangen naar een zorg waar het weer echt om mensen draait. In de praktijk zien we mooie initiatieven, maar voelen mensen zich gehinderd door alle systemen, metingen en wetten. Daarbij stigmatiseren we als samenleving mensen die zorg nodig hebben. Jongeren voelen zich vooral gezien als probleemgeval. Mensen met psychische problemen zijn hun aandoening geworden. Ouderen zijn in eerste instantie gebrekkig of een persoon met dementie. Mensen met een beperking noemen we nog steeds verstandelijk of lichamelijk gehandicapt. Mensen voelen zich in toenemende mate een economische schadepost in plaats van een mens, die een volwaardige plek in de samenleving inneemt. En waar sprake is van zelfredzaamheid gaat het vaak over het zelf moeten regelen en minder ondersteuning krijgen.

Wij denken dat het anders moet en kan. Door bij ieder mens te kijken wat zijn of haar waarden en behoeften zijn. Om vervolgens met de persoon en degenen die voor hem of haar van betekenis zijn te onderzoeken wat iemand belangrijk vindt in het leven. Met de juiste ondersteuning kunnen mensen van betekenis zijn voor zichzelf en voor de

1

De rode draad van de signalen die bij LOC binnen komen is dat de zorg steeds verder verzakelijkt en daardoor ontzield is geraakt. Systemen, wetten, protocollen en metingen zijn leidend geworden. De menselijke maat is verloren gegaan. En daarmee ook de mogelijkheden om aan te sluiten bij wat voor mensen van waarde is, zodat zij hun leven kunnen leiden op een manier die bij hen past. Veel betrokkenen in de zorg verlangen naar een zorg waar het weer echt om mensen draait.

Wij denken dat het anders moet en kan. Door bij ieder mens te kijken wat zijn of haar waarden en behoeften zijn. Om vervolgens met de persoon en degenen die voor hem of haar van betekenis zijn te onderzoeken wat iemand belangrijk vindt in het leven. **Met de juiste ondersteuning kunnen mensen van betekenis zijn voor zichzelf en voor de samenleving.** Want ook iemand die zelf ondersteuning nodig heeft, kan iets in de samenleving betekenen. Zoals een leraar met dementie die op het MBO les geeft over wat het betekent om dementie te hebben. Of iemand met psychische problemen die door de juiste hulp ruimte voelt om voor anderen computers te repareren. Het betekent ook dat we mensen meer ruimte geven.

Daarvoor zullen we als samenleving wel de juiste randvoorwaarden moeten organiseren. Zoals:

- mensen als mens benaderen en niet als object van zorg;
- samenhang tussen de verschillende levensdomeinen;
- bieden van bestaanszekerheid, zodat mensen ruimte voelen om zich op andere zaken te richten. We denken aan een dak boven het hoofd, goede rechtsbescherming en een basisinkomen;
- organiseren van ondersteuning met mensen samen en niet over hun hoofden heen;
- ontwikkelen van de woon- en leefomgeving samen met inwoners op basis van hun behoeften en wensen.

Door op deze manier naar zorg en ondersteuning te kijken maken we mensen gelukkiger en hebben we een grote groep mensen die meer dan nu actief kan bijdragen aan de samenleving. Er komen daardoor bijvoorbeeld ook minder kinderen in de jeugdzorg terecht.

Oog voor de praktijk en voorstellen

In de brief reageren we op de maatregelen die in het coalitieakkoord worden gepresenteerd en op de terughoudendheid om salarissen in de zorg te verhogen. Ook doen we een aantal voorstellen om vraagstukken in onze samenleving op te lossen:

- We vragen het nieuwe kabinet om ook bij de uitwerking van het coalitieakkoord ruimte te bieden voor **betrokkenheid van mensen die in de praktijk met maatregelen te maken krijgen**. En deze mensen ook een positie te geven in de uitvoering en eventuele aanpassing van maatregelen;
- We pleiten voor **nieuwe vormen van wonen en samenleven** en vragen het nieuwe kabinet om initiatieven te steunen die samen met wijkbewoners bouwen aan nieuwe gemeenschappen, waar mensen zich thuis voelen en die duurzaam zijn;
- In plaats van een nadrukkelijker rol van de overheid bij de toetsing van kwaliteit, stellen we voor

om **kwaliteit van zorg juist juist te laten toetsen door degenen die ermee te maken krijgen**: zij weten wat er speelt en zijn betrokken bij de lokale gemeenschap;

- Om onze samenleving toekomstbestendig te maken zullen we veel minder dan tot nu toe in sectoren moeten denken. In het leven van mensen horen bijvoorbeeld onderwijs, ontspanning, mobiliteit, wonen en sport bij elkaar. Het één heeft invloed op het ander. **Zorg en ondersteuning moeten aansluiten bij het dagelijks leven, in plaats van het te domineren**. Wij vragen de coalitie om initiatieven te steunen die integraal werken samen met de betrokkenen in de praktijk brengen.

De uitwerking van deze voorstellen en voorbeelden daarbij kun je lezen [in de hele brief met de reactie van LOC](#) op het coalitieakkoord.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Adviesonderwerpen van de cliëntenraad](#)

Trefwoorden: [belangenbehartiging](#)